

# DELAVSKA POLITIKA

Uredništvo in uprava:  
Maribor, Ruška cesta 5. poštni predal 22, telefon 2326.  
Podružnice: Ljubljana VII. Zadrugi dom — Celje, Delavska  
zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Del. dom.  
Rokopisi se ne vračajo. Ne frankirana pisma se ne sprejema.

**Izhaja vsako sredo in soboto.**

Naročnina za Jugoslavijo znaša mesečno 10 Din, za ino-  
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene  
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-  
bela tiskana beseda stane Din 1.— Malih oglasov trgovskega  
značaja stane beseda Din 1.— V oglasnem delu stane po-  
sitna enostolpna vrsta D. 1.50. Pri večjem številu objav popust.  
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 96.

Sreda, 30. novembra 1932.

Leto VII.

## Politične stranke.

Dokler bo človeštvo družabno bitje, bodo obstajale takozvane politične stranke. Politične stranke, oziroma, kjer ni politične svobode, politične stranke, obstojajo povsod tudi brez vidne oblike ali organizacije. Vedno je v današnji človeški družbi del ljudi, ki mislijo tako, drugi pa zopet drugače. Eni mislijo, da morajo oblastno vladati nad drugimi gospodarsko in politično, drugi zopet čutiljo ta pritisk in se usmerjajo opozicionalno, oziroma nastopajo za svoje interese, ker so zaradi privilegijev onih prikrajšani. Vsaka taka smer ima svoje nazore, ki jih tajno ali javno pospešuje in uveljavlja. V teh razmerah se mora razviti nekaka anarhična duševnost z najrazličnejšimi ekstremi, ki razvoju silno škodujejo. Imamo še posebno vrsto ljudi. Ti so klečeplazci, ki vedno obračajo plašč po vetru. Ti so vedno tam, kjer je moč, čemur je vzrok slaba vzgoja ali pa naravna neznanost.

Politična stranka ne more biti umetni stvar, ker družbi v sebi individue z istimi nazori in nameni. Tudi je nemogoče določiti, koliko članov naj ima in kod naj deluje. To niti ni potrebno, ker, če stranka ne izvira iz potrebe, če nima moralne opore v svojih nazorih, potem je sploh ni ali pa nima vpliva in razpade. Stranka, ki se osnuje na omejenih formalnih predpisih, bi bila dostikrat primorana, sprejemati v svojo sredo najslabše elemente, da ustreže formalizmu. Teža pa resna stranka ne more storiti, če noče postati smešna.

Državna oblast ima moč in zaradi teža pravico, da čuva pred kršitvijo zakonov. Prav v sedanjih razmerah bi bilo potrebno, da se čistijo politični in družabni pojmi javno. Zakaj le ob poznanju vsestranskih nazorov in potreb je mogoče voditi razvoj po zdravi poti.

## Diktatura v Nemčiji.

Vrše se v Nemčiji še pogajanja s strankami navidez. V berlinskem »gosposkem klubu« je pa že dozorel načrt, ker hočejo imeti nekaj časa politični mir ter se utrditi, da se imenuje prehodna vlada z generalom Schleicherjem na čelu. Izgovarjajo se s tem, da v parlamentu ni mogoče dobiti večine, na katero bi se vlada naslanjala, kar je umevno, ker hoče »gosposki klub« voditi strogo kapitalistično protidelavsko in protinacionalno politiko.

Vlada proglasi protiustavno nevzdržno stanje, odgodi državni zbor, ki bi se imel sklicati dne 6. decembra ter počaka do meseca februarja 1933. V tej dobi bo izvrševala oblast vojaška diktatura. Diktator bi strankam sicer zagotovil veljavne ljudske pravice in se ne bo vmešaval v ustavne zadeve in pravice naroda. Novi načrt »gosposkega kluba«, oziroma Hindenburga ima očitno namen, pridobiti v tem roku nacionalne socialiste za sodelovanje v vladi.

Kaj poreče nemški narod k diktaturi »gosposkega kluba«?  
Ironija razvoja!

**Izplačevanje pokojnin v inozemstvo se s 1. decembrom t. l. ukine.** Pokojnine se bodo odslej izplačevale samo pri tuzemskih državnih blagajnah, vpokojencem v inozemstvu pa se ne bodo več nakazovale.

## Poravnaj zaostalo naročnino!

## Rudarji v revirjih zborujejo.

**Odločno odklanjajo nesocialen čin družbe.**

Namera Trboveljske premogokopne družbe, da reducira kopače in jih eventualno prevede v vozaško kategorijo in pa na novo sprejme samo mlade delavce po Din 23—28, je vzbudila med rudarji največje ogorčenje. Zakaj zaradi borih 4 in pol milijona dinarjev, ki bi jih družba prihranila letno na prispevkih za socialno zavarovanje, na plačah, na deputatnem premožu in stanovanjih, bi moralo okoli 900 rudarjev, samih družinskih očetov, zgubiti ne samo ta skromni zaslužek, temveč tudi vse pridobljene pravice v pogledu socialnega zavarovanja. Če bi se to zgodilo, bi bil to ne samo socialen škandal, temveč tudi kulturni, ki menda v zgodovini nima z lepa primere.

Na podlagi teh dejstev je bilo vodstvo Zveze rudarjev Jugoslavije primorano sklicati shode v Zagorju, Hrasniku in Trbovljah, kjer se je rudarjem objektivno obrazložil dejanski položaj. Navzoči rudarji so tako po svoji velikanski udeležbi, kakor po svojem ogorčenju odločno izjavili, da prekipeva mera trpljenja do vrhunca, s čemur bo morala tudi Trboveljska družba računati.

Na teh zborovanjih je bila sprejeta spodaj navedena resolucija, potom katere delavstvo družbe ničesar ne prosi, temveč zahteva samo svoje človeško pravo.

Resolucija se glasi:

Trboveljski premogokopni družbi Ljubljana.

Delavstvo Vašega rudnika izreka na podlagi poročila o nameravani redukciji kopačev, oziroma njih prevedbe v nižjo kategorijo, najodločnejši protest zoper to namer, ki bi, če bi se izvedla, bila najnesocialnejši čin v zgodovini TPD.

Ta svoj protest si dovoljuje delavstvo podčrtati s sledečim:

1. Družba naj razume, da četudi delavstvo priznava njene sedanje gospodarske težave, da največji del teh bremen nosi itak delavstvo samo in da ta bremena delavstvu še povečavati ne more biti niti v interesu družbe same.

2. Družba naj ve, da bi vsak korak, ki bi ga podvzela v smeri poslabšanja obstoječega že itak neznošnega položaja delavstva, ubil njen ugled ne samo v očeh delavstva, temveč tudi vse poštene javnosti.

3. Družba pa mora tudi presojeti položaj, ne samo iz mrtvega materialističnega, temveč tudi iz človeško socialnega stališča. Zakaj, kakor si prisvajajo delničarji TPD pravico do dobička, izprešanega iz krvavih žuljev svojega delavstva, tako je tudi ono še bolj upravičeno v svoji zahtevi po borni eksistenci za sebe in svoje, ki naj mu jo daje delo, od katerega je odvisen tudi gospodarski obstoj družbe same.

## Sijajen napredek socialistov v Belgiji.

Socialisti so dobili 5 novih mandatov na račun meščanskih strank.

V nedeljo, dne 27. t. m., so se vršile v Belgiji parlamentarne volitve, pri katerih so socialni demokrati sijajno napredovali. Volitve so potekle v splošnem mirno, le v nekaterih flamskih okrajih je prišlo med posameznimi strankami do spopadov.

Po dosedaj znanih rezultatih je izvoljenih:

socijalistov	75 (preje 70)
katoličanov	80 (preje 76)
liberalcev	23 (preje 28)
Flamecev	8 (preje 11)
komunistov	3 (preje 1)

Ta lep napredek belgijskih sodrugov v dobi, ko dviga reakcija glavo po vsem svetu, je eminentne važnosti za mednarodno delavsko gibanje.

## Jugoslovanska opozicija in nje zahteve.

Predvsem beograjsko časopisje je objavilo zahteve takozvane bivše kmetiško-demokratske koalicije, ki so ji pripadale znane stranke. Resolucija zahteva v glavnem, da se vzpostavijo razmere kakor v letu 1918 in s takratnega stališča naj se uredi nove državne življenske razmere. »Vreme« je objavilo celo resolucijo, »Politika« pa raziskuje vzroke, ki naj bi bili krivi, da so Hrvati nezadovoljni ter dostavlja, da pri Hrvatih politike za interese celega naroda ni bilo.

Naše stališče napram kmetiško-demokratski koaliciji, oziroma pravilno napram nje zahtevam, smo obrazložili že pred 6. januarjem in pozneje. Povedali smo, da smo za narodno edinstvo, za najširšo samoupravo itd., ker so to predpogoji za razvoj in možnost udeleževanja v razvoju.

## Švedska razorožuje.

Prvo delo socialno-demokratske manjšinske vlade.

Na Švedskem imajo delavsko vlado. Ta je imenovala posebno vojaško komisijo, ki je sklenila predlagati znižanje vojnih izdatkov za 20 milijonov kron. Izdatki za vojsko se znižajo za 11 milijonov kron, za mornarico za 8 milijonov, za letalstvo pa za 1 milijon. Vojaška komisija je predlagala obenem, da naj se zniža stalno število vojakov in novincev, ki se vpoklicujejo le po potrebi. Prihranke bo vlada porabila za ustanovitev sklada za nezaposlene.

Za predlog so glasovali socialni demokrati in del liberalcev. Švedska je že tudi ratificirala ženevsko konvencijo za izvajanje kontrole glede izdelovanja in dobavljanja vojnega materiala za inozemstvo. Komisija ima dalje nalogo, staviti predloge v svrhu uvedbe državnega monopola za vojni material.

## Kaj pravi Masaryk šolski mladini.

Nemški nagovor Masaryka na šolsko mladino po radiu.

Velepomenben in v sedanji dobi edini dogodek beležijo čehoslovaški, zlasti tudi vsi socialno-demokratski listi. Predsednik čehoslovaške republike, filozof, vsekakor eden najmodernejših politikov, je v torek po radiu govoril nemškimi otrokom na Čehoslovaškem v nemščini o grozotah vojne in o nevarnem mednarodnem gojenju nacionalnega sovraštva.

Zbujal je v tej mladini ljubezen do miru in jo navduševal za kulturo, lepe vrline, bratstvo in demokracijo.

Po raznih šolah in društvenih prostorih, kjer se nahajajo slušalke, je poslušalo ta govor nad 340.000 šolskih otrok.

Predsednik republike, poglavar države, ki spoštuje demokracijo, je v tem primeru apostol miru, apostol prave človeške kulture! Seveda je to mogoče le, ker je Masaryk iskren prijatelj miru.

Na Ogrskem, v Italiji in drugod pa hujskajo mladino in jo oborožujejo!

## Nova razdelitev Evrope.

Načrti akademikov-teoreticarjev. — Zbujanje vojne strasti.

V Rimu so imeli kongres, ki je razpravljal o položaju v Evropi. Imenovali so ga evropski kongres in se je vršil pod protektoratom Mussolinija. Kongres je bil sicer privatnega značaja, vendar so se ga udeležili pomembni kapitalistični politiki. Tam je bil Gömbös, madžarski predsednik vlade; dr. Schacht iz Nemčije, znani bankir in voditelj protidemokratske plemsko-fevdalne klike; Hitlerjev pomočnik Rosenberg itd. Angleški časnikar Wickham Steed je pa objavil, kakšne naklepe so ti gospodje kovali na tem kongresu, ki ga je organizirala italijanska znanstvena akademija.

Po njegovih izvajanjih gre za sodelovanje med Italijo in Nemčijo. V srednji Evropi naj se stvori zvezna država, v katero naj vstopijo Ogrska, del Romunske, Bukovina, Hrvatska, Bosna in Hercegovina, Dalmacija in deli Slovenije. Ta zveza naj bi sklenila carinsko unijo z Italijo, Avstrijo in Nemčijo. Zmanjšani Romunija in Jugoslavija, Bolgarija, Albanija in Grčija naj bi zopet napravile svojo zvezo pod pokroviteljstvom Italije. Nemci se morajo odreči Avstriji in južni Tirolski.

Prav radi verujemo, da Italija diši ta koncept, ker bi Italija dobila na odprtem Balkanu gospodarski vpliv, dočim bi ga imela Nemčija v zaprti kotlini Podunavja. Steed meni tudi, da so potovanja Gömbösa na Dunaj in v Berlin v zvezi s temi problemi.

Akcija akademikov-teoretikov in bankirjev ima namen, revidirati mirovne pogodbe in marsikdo se v javnosti ogreva za ta problem. Mirovna pogodba sicer ni dala narodom teža, kar potrebujejo, morda tudi gospodarsko-politično ni povsem srečena, ker se je mir sklepal preveč z vojaškega in zmagovalskega stališča. Temu ne more nihče ugovarjati. Toda eno dejstvo moramo pibiti, da naj se namreč revidira mirovna pogodba, če se revidira, s svobodnim odločevanjem narodov, ne pa, da fašizem za hrbotom narodov kuje načrte, ki naj povečajo sovraštvo med narodi in ki tirajo v novo grozno vojno.

## Mrak na svetovno gospodarsko konferenco.

(Konec.)

Vprašanje carinske politike je torej na prvem mestu; tesna zveza obeh vprašanj je jasno izrečena. Temu primerno se je tudi ustanovila pripravljalna podkomisija za gospodarska in posebej za finančna vprašanja. Temu ne moremo ugovarjati, dokler se ta delitev dela ne izrablja, da komisiji druga na drugo zvrčata odgovornost, da s tem preprečita praktične sklepe. Mogoča je le ena enotna rešitev obeh komisij. Drugače sploh ne sme biti!

Tudi, če obstoja najbolj komplicirana neenotnost o tem (že obstoja), ali je zvišanje nivoa cen ali nadaljnja deflacija pravilna pot in, če se je žal proti manjšini že zopet našla večina za splošno uvedbo zlatega štandarda, velja vendar še vedno v obeh primerih, da se predvsem odpravijo ovire trgovine.

Brez pomena so pa vsa najlepša priznanja, da je treba trgovinske ovire odpraviti, če se nihče ne odloči,

dejansko delati na področju valutne in kreditne politike, pa bodisi v katerikoli smeri!

Poučno je, da je prav med pravih razpravami izšlo poročilo po uradni poti zaključku seje strokovnjakov, ki so bili izvoljeni na konferenci v Stresi za proučitev ustanovitve fonda za normaliziranje valute v vzhodnoevropskih deželah. Sedaj se pa že spravlja v zvezo s svetovno gospodarsko konferenco, kako bi bilo pametno in koristno, če bi se ustanovili taki fondovi za druge siromašne dežele (na primer za južno Ameriko!). Lepo in dobro! Povejte pa nam najprej, kaj je s fondom, ki ste ga že sklenili? Izvedenci v Stresi so se še enkrat soglasno izrekli o koristnosti takih fondov — enako kakor so se izvedenci v Ženevi še enkrat izrekli o koristnosti akcije za izvedbo mednarodnih javnih del — toda so se energično uprli, da izvrše nalogo, ki jim je bila dana. **Branili so se celo**, kar prav dobro in objektivno omenja »Journal des Nations« z dne 4. novembra, **da bi bili označili višino za fond potrebne vsote.**

Če hočemo izreči sodbo o bistvu in vsebini v obeh komisijah vršičih se diskusij, tedaj lahko rečemo, da se je o področju denarne in valutne politike zopet razpravljalo o problemih in njih prazračetku, o katerih so že napisane debele knjige in imamo izjave vsemogočih komisij. Kar se pa tiče najvažnejšega vprašanja, problema trgovinskih ovir, so prišli do pretresljive zahteve, da je že sedaj podana prilika, da se sklepe brezpomembne kompromis. Izvedenci so namreč po uradni vesti po enem tednu diskusije — čuj — te in strmite! — bili zaproseni, da povedo, jeli imajo vtisk, da bi se njih dežela hotela priključiti politiki, ki hoče, da se nivo carin stabilizira ali pa zniža. To vprašanje se stavi na konferenci, ko je bilo že pred dvema leti ob sklepanju carinskega premirja vobče zanikano ter se je v škodo vsega sveta pričela splošna tekma v zvišanju carin!

**Apostoli ne dajo zaslužka brivcu.** V Erlu na Tirolskem igrajo vsako leto pasijonske igre, pri katerih sodeluje vsa občina. Tamošnji trški brivec je bil radi tega prisiljen, se te dni izseliti na Štajersko, ker v Erlu ni imel nobenega zaslužka več, kajti vsi moški so si pustili rasti dolge lase in brade, da bi bili bolj podobni svetopisemskim osebam.

## Zimsko blago

kupite najbolje in poceni samo v **J. Trpinovem bazarju**

## K. Zuckmayer: „Veseli vinograd“.

(Veseloigra v treh dejanjih. Na dolenski tla in v našo govorico postavil M. Šmalc.) (Konec.)

»Takšno je življenje,« je odgovoril prijatelj. »Saj veš, navada je in človek se je tako kultiviral, da vedno stremi, kako in kje bi lahko v zdravi snovi našel drek... Povsod pokazati pohujšanje. Napisali so v dnevnikih, da je svinjarija in glej, sedaj hoče to »svinjarijo« videti vsak, ne glede, ali je moški ali ženska...«

Zastor se je dvignil. Oder je bil spremenjen v krasen vinograd, hribovit, valovit in na vrhu tam zadaj je stala, kakor lilija, bela cerkva. Simbolizem slovenskega ljudstva. Veselega, sočnega v besedah, pristnega, zdravega in nedolžnega, kakor je cerkva vrh hriba. Dolenski vinski kraj. Pa se mi je zdelo, da gledam Slovenske gorice in Kapelo, belo cerkvo vrh hriba, ali pa Jeruzalemske vinograde z istotako lepo belo cerkvo na hribu.

Kaj bi ne. Saj smo povsod enaki med vinskimi goricami in gozdovi, med čistimi, belimi cerkvami, sveži, naravni, brez pričene sramežljivosti, brez pudra in bencina, ne angeli, nego ljudje...

Igralci — vsa čast — so nastopali, kakor da žive od vekomaj življenje med kmeti v vinskih goricah. Dolenci z dolenskim narečjem, da je utripalo srce veselja, po-

**ZA MIKLAVŽA JE NAJLEPŠE DARILO OTROKU KNJIGA „VČERAJ JE BILO — JUTRI BO“. To so krasne pravljice, ki jih pripovedujejo otroku (pa tudi odraslim) premog, steklenica, vzgalica in drugi. To je življenje, ki ga živi in doživlja vsak. Ima 12 slik in lepo dvobarvno naslovno stran. Stane 12 Din. Dobiva se v vseh knjigarnah in pri Cankarjevi družbi, Ljubljana, poštni predal 290. Če pa pošljete 20 Din, pa dobite poleg te še 3 knjige, ki jih je letos izdala Cankarjeva družba. Naredite veselje svojim otrokom in naročite!**

## Doma in po svetu.

**Čudni akademiki.** Zadnji občni zbor slušateljev ljubljanske univerze je razkril prav čudne razmere med ljubljanskimi študenti. Volili so novi odbor. »Napredno« društvo »Jadrano«, ki ima menda največ članov, niti kandidatne liste ni postavilo. Njih idejni program mora biti res zelo šibek, da niso imeli korajže, zanj javno zastaviti svoja imena in svoje glasove. Pri volitvah predsednika sta dobila enako število glasov kandidat klerikalcev in kandidat »neopredeljenih«. Pri drugih volitvah je pa glasovalo nekaj »neopredeljenih« za klerikalca, ki je bil tako izvoljen. V letošnjem šolskem letu bo torej reprezentirala ljubljanske študente »katoliška akcija«. Tudi takozvani »neopredeljeni« so čudna pasma. Danes stoji stvari tako, da mora biti človek po svojem naziranju ali katolik ali svobodni-slec ali socialist oziroma, če se to zdi preveč politično, marksist. Študentje so povprečno stari po 21 let, imajo veliko maturo in bi torej morali že vedeti, kaj so. Žalosten študent je, ki ne ve, ali je tič ali je miš, pa tudi oni, ki se ne upa izpovedati svojega mišljenja. Tudi nadaljnji sklepi na občnem zboru so pokazali, kako reakcionaren duh je zavladal med ljubljanskimi študenti. Sklepali so, da mora vsak inozemec, ki pride študirat na ljubljansko univerzo, podpisati verz, da ne bo iskal službe v Jugoslaviji. Ali ni to nazadnjaško kruhoborsko stališče! Južni deli Jugoslavije nujno potrebujejo še vseh vrst visokošolskega naraščaja, zdravnikov, tehnikov, profesorjev itd. Slovenski študentje tja ne gredo, ker se radi tišče svojega domačega zapečka. S kakšno pravico hočejo zapirati ljubljanski študentje tujcem dostop v te kraje, kjer tudi žive ljudje, ki potrebujejo kulturnega, tehničnega in higijskega napredka in ga tudi zaslužijo. Ravno tako reakcionaren je sklep, ki ovira absolviranim učiteljskim dostop na univerzo. Ali mislijo, da so gimnazijski maturanti, ki dandanes povprečno ne obvladajo niti latinščine niti francoščine niti nemščine, posebna kasta, ki bi ji morali biti pridržani posebni privilegiji? Povprečni učiteljski nima danes manjše splošne izobrazbe in priprave za znanstveno delo od povprečnega gimnazijskega ma-

turanta, ima pa več delovnega in gospodarskega znanja in na splošno tudi več življenjske izkušnje. Mnenje sedanje klerikalno-»neopredeljene« večine o nalogah in o pomenu univerze je še čisto srednjeveško. Dandanes univerza ni več plesnjava korporacija s svojo »avtonomijo« in s svojimi »nacioni«, ampak mora kot žarišče svobodne znanosti in znanstvenega raziskovanja odpreti vrata vsem, ki imajo sposobnost in voljo za znanstveno delo. — Občni zbor je dokazal, da so zlasti starejši letniki ljubljanskih študentov čisto izgubili orientacijo in bo pač morala biti stvar »brucov«, da bodo nekoliko prezačili to zatohlo ljubljansko študentsko življenje.

**Preskrbite jim predvsem delo.** Minulo nedeljo so se vršile širom dravske banovine razne prireditve, akademije, maše itd. za naše izseljence. Koliko bo to izseljencem pomagalo, ne vemo. Vemo pa, da izseljenci, ki so bili primorani za kruhom v inozemstvo, rabijo v domovini predvsem delo in zaslužek. Znan nam je tudi žalosten slučaj revnega izseljenca, ki se je pred kratkim vrnil iz tujine, kjer je postal brezposeln. Tuja država (Luksemburška) je temu našemu državljanu plačala polovico prevoznih stroškov do naše meje, drugo polovico je pa prispevala tovarna, kjer je bil omenjeni zaposlen. Vesel je bil revež, ko se je vračal v domovino, toda to veselje se je kaj kmalu spremenilo v bridko razočaranje. Kljub moledovanju na merodajnih mestih se mu ni posrečilo, da bi dobil tudi v domovini brezplačen prevoz pohištva od meje do domovinske občine. Izseljenčeva mati je bila primorana prodati zadnjo in edino kravo, da je krila prevozne stroške za sina in njegovo družino. Kravice ni več v hlevu, da bi se uboga starka hranila vsaj z mlekom. Pač pa je v hiši več dvoje lačnih otročičkov, snaha in brezposeln sin, ki se zastonj trudi, da bi preskrbel družini kruha. Tako se je zgodilo enemu izmed številnih izseljencev, ko se je povrnil v domovino. Mislimo pa, da je sličnih zgodb, ki bi jih vedeli povedati naši izseljenci, še več. Zato katoliški možje in rodoljubi, nehajte z burkami. Kajti vprašanje izseljencev postaja tragedija.

**Nezaposlenost med učitelji.** V Dravski banovini čaka nad 600 absolventov učiteljskih na službe. Enako se veča prebitok poslovnih moči tudi v drugih šolanih poklicih. Proletarizacija inteligentnih slojev bo polagoma tudi tem dopovedala, da je njih mesto v delavskih vrstah in da se je treba boriti z organizacijo in emancipacijo za boljše razmere, ne pa samo z dvorjenjem in prosjačenjem. Krivda je v sistemu.

**Zvišanje prispevkov za nezgodno zavarovanje.** Radi izrednih gospodarskih razmer preživlja naše socialno zavarovanje težko krizo. Že lansko leto so se morali prispevki za bolniško zavarovanje zvišati od 6 na 6 in pol odst. Sedaj pa je ministrstvo za socialno politiko izdalo posebno naredbo, s katero se s 1. januarjem 1933 zvišajo tudi prispevki za nezgodno zavarovanje, in sicer od 6 na 7 odst., to se pravi, da nezgodno zavarovanje se bo predpisovalo tolikokrat po 7 para od 100 dinarjev zavarovane mezde, kolikor znaša nevarnostni odstotek v dotični stroki.

**Politični kaznjenci v Sremski Mitrovici** so stopili v gladovno stavko. 140 kaznjencev ni 12 dni ničesar zavžilo iz protesta, ker so jih pomešali med navadne zločince in so jim ukimili gotove pravice, ki jih sicer uživajo politični kaznjenci. Zahtevali so, da smejo zopet sprejemati obiske, čitati knjige in pisati. V Mitrovico je bil odposlan tajnik notranjega ministrstva, ki je po pročitvi slučaja na licu mesta odredil, da se političnim kaznjencem vrnejo predprave, kar je tudi minister potrdil.

**Zborovanje zastopnikov občin v Dravski banovini.** V soboto je bilo v Ljubljani zborovanje zastopnikov občin v Dravski banovini. Sklicala ga je zveza občinskih predstojnikov. Na zborovanju je bila sprejeta resolucija k novemu občinskemu redu, v kateri se navajajo nedostatki načrta, ki bi jih bilo izpremeniti. Pojasnila so dajali na tej konferenci nekateri senatorji in poslanci ter sprejeli resolucijo na znanje.

**Občni zbor Kranjske industrijske družbe** pod predsedstvom Avgusta Westra se je vršil v petek, dne 25. t. m. Bilanca za l. 1932-33 izkazuje 2.3 milijonov dinarjev čistega dobička in se letos ne razdeli med delničarje. Pripomniti je pa treba, da se je v prejšnjem letu zvišala delniška glavica od 13 in pol na 45 milijonov dinarjev. Iz časopisnih vesti pa ni razvidno, koliko se je ta operacija izvedla na račun dobička. Resnica je tudi, da je podjetje precejšnje zneske iznova investiralo.

**Tudi pri monopolih se čuti kriza.** V prvem polletju 1932/33 (april—september) je bilo proračunanih prejemkov 1159.6 milijonov, došlo je 980.7 milijonov. V proračunu 1931/32 je v tem času bilo 1140 milijonov dinarjev prejemkov. V letošnjem

nosni kakor vladarji. Dekleta kot so vaška dekleta, samozavestna, sočna, polna ognja, ki pa ne žge, nego greje kakor majsko sonce... In pozabil sem, da sem v gledališču. Življenje je živelo na odru, sočnost je bila v pogovorih, dovtipih, kakor je to mogoče le na deželi med ljudmi brez greha...

Čakal sem. Poslušal sem. Kje je tisto, da se bom zgražal?

Ali bilo je samo zdravo priznanje o ljubezni, o ženitvi, o otroku... »Ne kupi mačka v žaku... Maščuje se pozneje, ker je cilj življenja zgrešen. Kajti človek je ustvarjen, da je srečen in da osrečuje in da v zakonu ljubezni rodi otroke, svoje večno življenje. In spomnil sem se, kako je bilo, ko sem bil še doma, na kmetih, ko sem pasel krave, oral njive, kosil in trgjal v trgatvi ter prešal. In z mano dekleta. Pa so rekli možakarji kakšno krepko, pa so jim dekleta zasolila nazaj z besedami, ki so kazale vse lepote svežosti in zdravja brez osti žalosti čustva življenjske mistike... In tako, kakor je bilo takrat v mojih mladih letih, sem gledal sedaj na odru. In ni me bilo sram... Kje so tu nekakšne spolzke besede, kje nelepi dovtipi in dvoumnosti, takozvane svinjarije. Saj tako živi in govori in dela kmet, kmetica, ki je priprost, kakor njegovo življenje in govorica, res da, temu ali onemu gospodskemu, kulturno-finemu človeku, kajpada tuintam groba, a nikakor perverzna, brez trohice madeža ali spolzkosti. In vsi ti obiskovalci gledališča od »Slovenca« do »Jutra«, ki ste iz kmetov — velika večina vas je — ste vse to sami doživljali in videli. Mar ne?... Ali vas je tudi takrat neprijetno dirnilo, če je fant objel dekle in dekle fanta in sta si z nepri-

siljeno sramežljivostjo priznala, da se ljubita in hočeta biti združena? Zdrav, živ človek se tega ne sramuje, ker je to on in njegova življenska sila. Sramuje se le samo onemogel človek.

Predstava je šla od dejanja do dejanja. Eh, tisto v gostilni, ko se napijejo vina? Srca se vžgo, stiskajo se roke in usta na usta, breskve deklet kipe... Fantje in možje so tudi v tem naravnem nagonu dostojni, možati, dekleta, kmetice razigrane, a zavedajoče se samega sebe, da se človeku zdi, ko to gleda, da se iskri v bujnih snopih žareče vino in oznanja življenja lepoto in radost. Da, tisti, ki so okusili pojem kulture z nepravdo žlico — in to je, žal, stoletna napaka — hm, bogme, tudi ti so bili na odru resnično pokazani. To, da, če je kje svinjarija, to je svinjarija. Pa ne igra, nego tako pojmovanje človeške dostojanstva. Tisti doktor-buršak, akademično izobražen kulturonošec, vedno kulturo oznanjujoč, o naciji govoreč, o morali, dokler se ni napil. A potem je njegova notranjost, njegova duševna kvaliteta pokazala, kakšna je oficijelna morala in kakšna v zatišju. Spremenil se je v — prešiča. Stiskal je dekle, ga poljubljal in, ker je bila noč in dekle tudi vinjeno, jo je vlekel na dvorišče v koprnenju uživati čimpreje in kjerkoli. V govoru, v priznanju ljubezni kmečkih fantov je kipel naravno erotično čustvo in se istotako naravno in lepo odzivalo v dekletih. Gospodski človek pa je vzbujal odvratnost. To je pohota... in v tej pohoti in pijanosti se je zvalil na gnojišče, kjer je, blodeč še o ženskah, zaspal. Na gnojišču, kamor spada na tak način moralo in kulturo razumevali... Ta prizor je bil poln resnice

in simbolizma dekadence, vsak trenutek o morali kričeč... Morda je krik o »kulturnem skandalu« veljal temu prizoru? Morda!... Boli, če zagriže v spoznanje lasten greh...

»Veseli vinograd« — napisano je, da je veseloigra, smeje se človek tudi, ali s smehom prezira — je satira na tisto ponarejeno vzgojo o morali in dostojnosti. Tisti krik, da se v gledališču, ki kaže življenje in vzgaja, take stvari ne smejo dajati, češ, da se žali gledalcev čut dostojnosti in vzbuja erotična čustva, da dame in gospodične pozabljajo na svojo žensko čast itd., je pogrešno naziranje, naziranje dekadentnih ljudi, strah pred lastnimi napakami in grehi, pred lastno duševno degeneracijo... Z bičem treba opominjati k poboljšanju, k resničnosti, pa bodisi tak bič satira ali veseloigra. Čistemu je vse čisto, zadene le tiste, ki analizira, ali je to lepo ali ni lepo, ali pa da ga zaskeli vest, in je, kakor pravi kmet kratko in učinkovito: Če stopiš mački na rep, zamijavka...

»Torej ves ta spor?« me je vprašal prijatelj po predstavi.

»Krik izžetih duš, ali pa izgubljenih življenj...«

Prijatelj se je nasmeljal. Mimo sta šli dve dami ali gospodični, mladi, sveži, lepi. Pa sem slišal:

»Tako razkričana stvar, ta veseloigra? Mislija sem, da je bogve kaj strašnega... Pa je le navadno kmečko nehanje Dolencov, lepo v svoji sočnosti in polno idile...«

Prijatelj mi je stisnil roko in rekel:

»Življenja nam manjka, resničnega življenja vsem, ki smo med zidovjem... in zdravja, duševnega namreč...«

septembru je bilo 162 milijonov, v lanskem pa 184.35 milijonov dinarjev prejemkov.

**Jugoslovanska trgovinska bilanca** je v mesecu oktobru zopet aktivna za 79 milijonov dinarjev. — Vzrok je valutna izprememba v inozemstvu.

**Nenapadalne pogodbe med Romunijo in Rusijo še ne bo.** Pogajanja za nenapadno pogodbo med Romunijo in Rusijo so se prekinila, ker zahteva Rusija v pogodbi priznanje spornih vprašanj med obema državama. (Besarabija?)

**Vladna kriza v Avstriji.** Krščanski socialci nameravajo izzvati vladno demisijo. Kancler dr. Dollfuss je povedal na zborovanju kmetiške zveze, da bo 1. decembra izdal prepoved zborovanja za vso Avstrijo v svrhu — božičnega miru.

**Izpremembe v dunajskem občinskem svetu.** Socialno-demokratski klub dunajske občine (deželnega zbora) je sklenil, da prevzame posle dr. Breitnerja (gospodarstvo) dr. Danneberg. Predsedstvo zbornice pa prevzame dr. Neubauer. Dr. Danneberg, ki je pomemben vzgojitelj socialistične mladine in socialistični pisatelj, bo vreden naslednik dr. Breitnerja, ki je na najsijajnejši način pospeševal dunajsko socialno politiko, ne le stanovanjsko nego v vseh gospodarskih panogah.

**Osemurni delavnik na Čehoslovaskem,** čim je s pogodbo sklenjen, je zakonito veljaven. Le ministrstvo sme dovoliti čezurno delo.

**Pisatelj Erwin Kisel** je bil povabljen na Dunaj, kjer naj bi imel predavanje o svojem potovanju na Daljni vzhod. Avstrijska vlada pa mu je prihod zabranila, češ, da je znan komunist, kar bi lahko povzročilo kake demonstracije.

**»Kronski svet« pri Hindenburgu.** Hindenburg je dne 26. t. m. povabil svoje zaupnike, da se posvetuje z njimi o nadaljnjih korakih glede sestave vlade. Pri posvetovanju so bili Pape, Neurath, Schleicher, Meißner. Za njimi je poslušal še politike.

**Pruski deželni zbor,** ki je te dni zboroval, je sklenil na komunistični predlog, da morajo pruski komisarji odstopiti. Komunisti in socialisti (126 glasov) so glasovali za predlog. Fašisti in centrum so se vzdržali glasovanja.

**Hitler v Weimarju** je v soboto na shodu grozil nemškimi »gospodskimi« krogom in rekel, da bodo v nekaj mesecih zopet klicali fašiste na pomoč. Tedaj pa fašisti prevzamejo odgovornost.

**Nemška socialna demokracija v borbi.** Socialni demokrati nastopajo najodločneje proti sistemu vladanja, ki ga je uvedel baron Pape. Dovolj je protirevolucionarnih eksperimentov in konec mora biti razrednega boja od zgoraj! Nemški narod tega ne bo prenesel. Prevelika provokacija je ta politika!

**Nenapadalni pakti.** Francija je sklenila z Rusijo nenapadalni pakt dne 29. t. m. Dne 26. t. m. pa istotako Poljska.

**Herriot, predsednik francoske vlade,** dobiva vedno večjo opozicijo. Predvsem ni zadovoljen z njegovo politiko del njegove stranke, dalje nacionalisti in končno socialisti, ki zahtevajo delavstvu prijaznejšo politiko.

**Udeležba pri nedeljskih volitvah v Belgiji** je bila zelo velika in agitacija živahna. V Antwerpnu je prišlo med katoliki in socialisti do krvavih spopadov. Socialisti so zelo napredovali.

**Grozodejstva Japoncev.** Iz kitajskega poslanstva poročajo o masakriranju kitajskega prebivalstva v Mandžuriji po Japoncih. V nekem mestu so Japonci izgnali vse kitajsko prebivalstvo na trg, zatem pa so na nezaščiten množico naperili strojnice in so vse do zadnjega postrelili.

**Argentinijska zapira pot tujcem.** Argentinska vlada je prepovedala naselitev tujcev v deželi, da s tem omili naraščajočo nezaposlenost.

## Zmaga železničarjev mariborske kurilnice

pred Višjim deželnim sodiščem v Ljubljani.

Ob zaključku lista smo zvedeli, da je prejel zastopnik bivših železničarjev v mariborski kurilnici g. dr. Avg. Reisman. Krajnika, Hartbergerja, Glaserja in Lavrenčiča, pravkar od Višjega deželnega sodišča v Ljubljani sodbe, s katerimi je tudi II. instanca potrdila sodbe okrajnega sodišča v Ljubljani, glasom katerih mora železniška uprava tem železničarjem radi neupravičenega odpusta iz službe plačati pokojnine. Navedeni

so bili namreč 14. aprila 1928 odpuščeni iz službe, češ, da so krivi štrajka in demonstracij, ki so se vršile koncem marca 1928 v mariborski kurilnici. K težki zmagi po skoro petletnem pravljanju hudo prizadetim železničarjem za danes iskreno čestitamo k zopetni sijajni zmagi in bomo o zadevi, ki je velikanske važnosti za vse železničarje, kakor sploh za borbo našega delavstva, v prihodnji številki obširneje poročali.

## Naročniki, pozor!

Današnji številki smo priložili poštne položnice ter prosimo vse one p. n. naročnike, ki so v zaostanku z naročnino, da isto nemudoma poravnajo, ker le na ta način bomo v stanu, naš list vzdrževati in ga tudi redno dostavljati. — Vse one pa, ki so naročnino že poravnali, prosimo, da si poštne položnice shranijo in jih porabijo prihodnjic. — Uprava.

## Organizacija mladih intelektualcev.

Prejeli smo: Sodobne kritične življenjske razmere so živo zadele tudi našega inteligenta. Danes imamo tudi inteligenčni proletarijat, inteligenčno brezposelnost. Po desetih, petnajstih letih študija v težkih gmotnih razmerah prihaja absolvent srednje ali strokovne šole ter univerze iz dežja pod kap. Dokler je namreč študiral, je užival podpore v dijaških kuhinjah in domovih, razne olajšave itd. Zdaj vsa ta študentska zaščita ob diplomni preneha, študent dobi naslov učitelja, profesorja ali kogarkoli in z njim — živi! Vržen je pod milo nebo, na cesto. Podpora z doma je med tem že zdavnaj odrekla. Vedno nove redukcije, zniževanje proračuna itd. — to so vse pojavi, ki mu ne dajejo niti malo upanja na skorajšnjo zaposlitev. Dve leti že je jez v državne službe zaprt. Zdej si pa predstavljajte, v kakšno bedo je pahnjel diplomirane, ki je s študijskimi uspehi zastopil v polni meri vsem predpisom. Celo leto, morda še dve in več leti njegova prošnja za nastavitve nerešena in za bodoče — prav nič upanja, nič trdnosti. Šolski obrat se reducira, da pri tem trpi ves pouk, že nastavljene učne moči se preobremenjujejo do onemoglosti. Pri tem se ne pomišlja, če trpi vzgoja, če postaja vsa višja in najvišja duhovna kultura »luksus«, da, celo se prav nič ne pomišlja, da vsa ta črna atmosfera uničuje vpliva na mladega inteligenta-idealista! Kako naj ta mladi človek, ki je zastopil vsem zahtevam javnega življenja, sploh živi! Socialne prilike se ne upoštevajo. Ali res ni rešitve za to naraščajočo brezposelnost inteligenca in je brez zagovora obojena v smrt? Marsikaj bi se kljub temu kritičnemu in žalostnemu položaju za vse naše javno življenje dalo izboljšati, če bi bilo več strnjnosti, jasnosti, organiziranosti. Ročni delavec ima danes svojo močno strokovno organizacijo. Ustvarile so jo razmere, ki danes silijo tudi umskega delavca, da si jo omisli čim prej, ako noče, da se razmere poslabšajo še tam, kjer bi se z organizirano močjo lahko izboljšale. Starejše generacije so danes napravim prizadeti najmlajši skoro brez vsake besede, brez dejanja. Zato si bomo ustvarili organizacijo mi sami. Vedno je še zgodovina pritrldila reku, da je »v slogi moč«. Zato se obračamo do vseh sotrpinov, da se zavedo in odzovejo našemu klicu!

Naša organizacija »Zveza mladih inteligentov«, ki stopa danes v življenje, naj dobi mesta povsod, kjer vzdihuje naš sotrpin. V močni, složni skupnosti se bomo potegovali za svoje pravice, pa tudi protestirali proti socialnim krivicam kakor vzgojnim pogreškam, ki se dogajajo danes v našem javnem kulturnem svetu, s članki, spomenicami, predavanji in z resnim delom. Društvo bo tako, kakor si ga bomo ustvarili mi v razmerah in se ga oklenili. Zato še enkrat: **Sodeluj slednji naš sotrpin!** Naš program je stanovski, zato pa socialno-vzgojni in narodno-kulturni. **Gre za interese bodočih generacij, za interese nas vseh, za interese naše kulture!**

Pripravljali odbor.

## Ljubljana.

Poslanec Lojze Pavlič je imel v nedeljo v Ljubljani shod, na katerem je govoril o omiljenju nezaposlenosti. Zavzemal se je zlasti za javna dela. Po shodu je razdelil 1000 kg moke med nezaposlene. Ena njegovih zahtev je bila gradba ceste od Ljubljane do Gjevgljije v Južni Srbiji.

**Gostaščina in trošarina** v Ljubljani se bosta pobirali še naprej. Ta davščina je za Ljubljano silno veliko breme, ki bi se moralo, če že obstoja, porabiti predvsem v socialne namene. Zakaj to je davščina delovnega ljudstva.

## Maribor.

»Razvoj plodu v materinem telesu« je naslov predavanja, ki ga priredi »Svoboda« v sredo, dne 30. novembra ob 8. uri zvečer v dvorani Delavske zbornice, Sodna ulica 9-II. Predaval bo zdravnik g. dr. Josip Vrtovec, ki bo obrazložil vse procese, ki se izvrše v materinem telesu od oploditve pa do rojstva; razen tega po pokazal, kako nastajajo dvojčki, govoril bo o dednosti, kako vplivata alkohol in nikotin na plod itd. Predavanje bo spremljal poseben film. O takih stvareh se zaradi hinvščine sodobne družbe v šoli nič ne govori, zato so razširjene, žal, tudi med delavstvom često napačne predstave o oploditvi, o nosečnosti pa celo vraže. Vabimo zato vse sodruge in sodružice, da se predavanja polnoštevilno udeležijo in da se počue o tem življenjsko važnem vprašanju od strokovnjaka. Vstop prost.

Odbor.

Mariborski gostilničarji so na svojem zadnjem zborovanju sklenili, da mora ostati mariborski teden stalna ustanova, ker je ta prireditve za gospodarstvo našega mesta eminentne važnosti. Mi pa bi želeli, da prireditveni odbor že vendar enkrat poljasni, koliko čistega dobička je ostalo, ker je bil čist dobiček svojčas namenjen za podpore brezposelnim!

**Slinovka.** Iz savske banovine je bila v Maribor prenešana goveja bolezen slinovka. Ker je ta bolezen nalezljiva, je minuli terek odpadel običajni zivinski sejem, pa tudi prihodnji sejmi so do nadaljnjega ukinitveni. Prebivalstvo se opozarja, da v lastnem interesu ne prikriva, kjer bi se pojavila ta bolezen, temveč, da vsak slučaj bolelosti živine takoj javi bližnjemu živinozdravniku.

Za Miklavža priredi plesna šola Delavskega kolesarskega društva plesni venček, ki se bo vršil v nedeljo, dne 4. decembra, ob 19. uri v Gambrovini dvorani. Godbo oskrbi lastni društveni orkester. Dobrodošli vsi člani in prijatelji društva.

Odbor.

»Grafika« Maribor opozarja na svoj

## MIKLAVŽEV VEČER

ki se vrši dne 3. decembra 1932 v dvorani g. Sluge (Ilgo) v Studencih.

*Za šolsko deca kumajte se pri nas na Slomškovem ulicu št. 6, begovina Ljuške tiskarne d. d.*

## Trbovlje.

Veliko skrbi, težko odgovornost in mnogo dela daje našim zaupnikom vprašanje redukcij, nezaposlenost v revirju in druga težka socialna vprašanja, ki se dneвно bolj in bolj kopičijo vzpričo te gospodarske krize. Še nikdar, kar pomni sedanja generacija, ni bila delavska eksistenca tako na trhljih nogah. Nikdo ne ve, kdaj ga zadene usoda, da bo stal na cesti brez sredstev, brez upanja v skorajšnjo zaposlitev. Tudi onim, ki so pustili vse svoje moči pri delu in ki so vsa leta plačevali starostno zavarovanje, preti, da bodo na cesti izčrpani, brez služke in pokojnine. Če je bila kdaj potreba, je danes, ki nujno zahteva složnega intenzivnega dela vseh, ki še kolikaj verujejo v moč solidarnosti. Ni dovolj, da ste Vašim zaupnikom zvesta opora pri njih težkih nalogah, treba je tudi, da posvetite več pažnje delavskemu časopisju, ki je Vaš najboljši prijatelj, svetovalec in pobornik v Vašem stremljenju. Časopis je bil in je barometer Vaše moči. Čim bolj je ta list razširjen, tem večji krog javnega mnenja spremlja Vašo borbo, jo pravilneje tolmači in tako daje delavskemu gibanju ono trdno podlago, brez katere se še tako zdravo in koristno naziranje ne more uveljaviti. Zato bodi naša naloga: V vsako delavsko hišo in družino delavski list »Delavska politika«, ki je edini slovenski delavski časopis. Ni dovolj, da smo organizirani v strokovni, gospodarski in kulturni organizaciji, ampak naša naloga je, da smo zvesti naročniki svojega časopisa, brez katerega smo obojeni v molk.

Okrog občinskih volitev in še drugo. Nekateri se zelo vneto pripravljajo na občinske volitve, odkar so brali, da je bil

predložen novi občinski zakon narodni skupščini. — Občinsko trošarino pobira odslej financa. Gosp. Korenu je bila vsled tega odpovedana služba.

V petek popoldne se je vršil shod brezposelnih v dvorani Delavskega doma. Na shodu je poročal s. Pliberšek. Sklenilo se je odposlati na bansko upravo deputacijo. Brezposelnim nujno svetujemo, da se poprimejo organizacije, se udeležujejo poučnih sestankov, ker, če kedaj, je danes potrebno biti o vsem dobro poučen, posebno o gospodarskem položaju vobče. Brezposelnih! Vi si boste svoj položaj izboljšali le v sistematičnem udejstvovanju, nikakor pa ne v ponočnem pocestnem rogoviljenju. To Vam jemlje samo ugled in otežkoča borbo za Vaše izboljšanje.

## Hrastnik.

Dramski odsek »Svoboda I.« priredi v nedeljo, 4. novembra, ob pol 4. uri popoldne v dvorani Konzurnega društva rudarjev igro Franca Škerlja »Najdenec«. Dalje priredi mladinski odsek za Miklavžev, t. j. 5. novembra t. l. mladinsko igro Albina Čebularja »Sirota Marica«. Po igri se vrši razdelitev daril. Darila se sprejemajo 5. nov. do 4. ure popoldne. Ker se obe igri vršita na novo preurejenem odru, se priporoča za obilen obisk odbor.

## Šoštanj.

Podružnica »Svobode« priredi v nedeljo, dne 4. decembra 1932 ob 7. uri zvečer v Zadrudnem domu prosvetni večer. Spored: 1. Delavski pevski zbor »Cankar« zapoje par pesmi. 2. Dramski odsek »Svobode« igra burko enodejanko »Prepirljiva sosedica«. 3. Deklamacija »Pesem o materi«. 4. Predavanje o temi: Delavec in kultura. Med odmorom igra tamburaški zbor. Vstopnina je malenkostna. Vabimo vse prijatelje delavskih organizacij, posebno pa delavce, da se v čim večjem številu udeležijo tega prvega prosvetnega večera v Šoštanju. Pokažimo, da še živimo, saj je minulo že par let, da se o nas ni nič slišalo! Nasprotniki so mislili, da smo zaspali za večno, ali dokazati jim hočemo, da so se motili. Mi smo bili in ostanemo v vrstah onih, ki se borijo za boljšo bodočnost.

**JEROMKIN KROG** je krasna mladinska povest ruskega pisatelja A. Koževnikova. Povest je lepo ilustrirana od ruskega slikarja Mročkovskega. Ivan Vuk jo je prevedel v slovenščino. Lepo darilo za Miklavža. Stane 10 Din, dobiva se: Cankarjeva družba v Ljubljani, poštne predal 290.

Prva radniška pekarska zadruga s. o. j. u Banjoj Luci sklicuje

## IZREDNI OBČNI ZBOR

za dne 11. decembra 1932 ob 10. uri dopoldne v prostorih »Radniškega doma« s sledečim dnevnim redom:

1. Otvoritev.
2. Poročila:
  - a) predsednika,
  - b) blagajnika,
  - c) tajnika,
  - d) nadzorstva.
3. Sprememba pravil v smislu zakona.
4. Podelitev razrešnice staremu odboru in volitve nove uprave.
5. Razno.

## Sprejme se

1 šilhtovni in 1 pripravljalni mojster. Ponudbe je nasloviti na

Mariborsko tekstilno tvornico d. d., Maribor, Melje.

## NAZNANILO

Podpisana tvrdka naznanja cenj. odjemalcem v železničarski koloniji, da odda s 1. decembrom t. l. prodajo svojega pečiva, kakor tudi prevzemanje domačega kruha v peko

## ge. NEŽI UHLER

lastnici delikatesne trgovine

v Mariboru, Frankopanova 31

ki bo sprejemala ta naročila, kakor že znano, v polno zadovoljstvo strank —

**I. mariborska delavska pekarna**



Obuvajte čevlje z žlico, ne boste zlomili opetnikov. Žlica in kljukica Din 4.—.

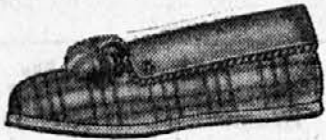
# Za Miklavža



Snažite čevlje z našo kremo. 1 škatlja Din 5.—.

razveselite svoje najljubše s praktičnimi darili. Dobra kvaliteta in nizke cene naše obutve so primerne za vsakogar.

25.—



Vrsta 7042

Tople copate iz volnene klobučevine, z močnim podplatom in toplimi vložki obvarujejo Vaše otroke pred prehlajenjem.

35.—



Vrsta 3661—00

Otročičkom za jesen visoke čevljičke iz rjavega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 19—26.

35.—



Vrsta 2851—05

Čevljički iz laka in rjavega boksa za naše najmlajše odjemalce. Vel. 19—26 Din 35.—, vel. 27—34 Din 49.—, vel. 35—38 Din 69.—.

39.—



Vrsta 3162—00

Nepremočljivi čevlji iz mastnega usnja z nepremočljivim gumijastim podplatom. Vel. 27—34 Din 39.—, vel. 35—38 Din 59.—.

69.—



Vrsta 5662—00

Otroški čevlji iz finega boksa s podplatom iz krupona. Vel. 27—34 Din 69.—, vel. 35—38 Din 89.—.



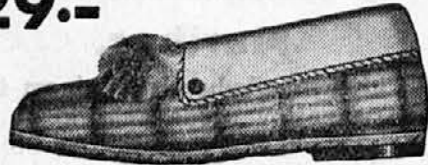
DIN. 59



Vrsta 9891—60

Nepremočljivi otroški škornji iz lakiranega gumlja, v katerih more otrok hoditi tudi po največjem dežju in blatu. Vel. 19—26 Din 59.—, vel. 27—34 Din 79.—, vel. 35—38 Din 99.—. Moški za štrapač Din 129.—, lakasti Din 149.—.

29.—



Vrsta 7045

Zjutraj ko vstanete, zvečer ko se vrnete iz dela, Vam bodo dobro služile naše tople in udobne copate iz volnene tkanine.

59.—



Vrsta 1845—03

Udobni čevlji iz baržuna za urad in delo. Isti iz satena za isto ceno. Čevljički iz satena prikladni za snežke.

69.—



Vrsta 4644—05

Okusni dekliški čevlji iz črnega in rjavega boksa. Isti iz najfinejšega laka za isto ceno.

99.—



Vrsta 2505—51

Elegantni čevljički iz rjavega telečjega boksa z usnjeno peto. Pripravni za sportni kostum.

DIN. 69



Vrsta 3945—03

Udoben čevlji iz črnega boksa z gumijastim podplatom. Izdržljiv za vsaki štrapač. Za dnevno uporabo nenadomestljiv.

69



Vrsta 3925—03

Za gospodinje, ki rabijo posebno močne čevlje. Iz boksa z nepremočljivim podplatom.

39.—



Vrsta 7047

Po dnevnem naporu se počutite najbolje v teh udobnih copatah iz volnene tkanine.

89.—



Vrsta 1937—22

Trpežni čevlji iz črnega ali rjavega boksa z nepremočljivim gumijastim podplatom. Primerni za vsakega, ki polaga največ trpeznost čevljev.

DIN. 69



Vrsta 1845—52

Zelo elegantni in lahki čevljički iz najfinejšega baržuna, kombinirani z lakom. Nadomestili Vam bodo čevlje iz jelenje kože in zadovoljili bodo tudi najfinejši okus.

DIN. 89



Vrsta 2945—11

Okusni čevlji iz rjavega in črnega boksa. Neobhodno potrebni vsaki gospodini za nedeljo in praznik. Isti iz najboljšega laka za Din 99.—.

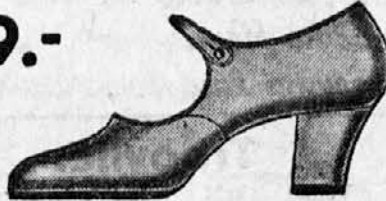
99.—



Vrsta 3967—22

Udobni čevlji iz črnega boksa z neraztrgljivim gumijastim podplatom. Zelo prikladni za tiste, ki so v svojem delu prisiljeni, da veliko hodijo.

99.—



Vrsta 1645—05

Okusni in lahki čevlji iz finega rjavega ali črnega telečjega boksa. Primerni za nedeljo in praznik.

99.—



Vrsta 1845—05

Soliden in lahek čevlji iz najfinejšega laka. Najbolj prikladen za svečanostne prilike.

DIN. 79



Vrsta 0167—00

Čizme iz mastnega usnja z močnim vulkaniziranim gumijastim podplatom. Primerni za delo na polju, stavbah, cestah in za vsak drug štrapač. Iste z usnjatim podplatom za Din 99.—.

**MOŠKE NOGAVICE:**

- Močne za štrapač . . . Din 5.—
- Debele, bombažne . . . Din 7.—
- Fine flor . . . . . Din 10.—
- Najfinejši flor . . . . . Din 15.—

**ŽENSKÉ NOGAVICE:**

- Močne za štrapač . . . Din 9.—
- Fine flor . . . . . Din 19.—
- Iz čiste svile . . . . . Din 29.—
- Iz Bemberg svile . . . Din 35.—

**OTROSKE NOGAVICE:**

- Fine iz sukanca, vel. 2—4 Din 8.—, vel. 5—8 Din 10.—, vel. 9—12 Din 12.—.

**Naš oddelek za nego nog Vas bo osvobodil neprijetnih žuljev.**



Močne vezalke Din 1.— par.